

Jędrzej Leśniewski

Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy jako forma komunikacji środowiskowej

Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media nr 3 (26), 145-157

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jędrzej Leśniewski

Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej
Politechnika Wroclawska
e-mail: jedrzej.lesniewski@pwr.edu.pl

Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy jako forma komunikacji środowiskowej

Abstrakt: Konferencje bibliotekarskie w Polsce są platformą wymiany doświadczeń dotyczących realizacji podstawowych zadań instytucji bibliotecznych oraz miejscem wymiany spostrzeżeń na temat wpływu zmieniającej się rzeczywistości prawnej i technologicznej na funkcjonowanie bibliotek. Tematyka konferencji każdorazowo uwzględnia szerokie spektrum działalności bibliotecznej, często odzwierciedlając aktualne zmiany ustawodawcze lub wdrażane nowe rozwiązania techniczne. Innowacyjne rozwiązania możliwe do wprowadzenia, propozycje zmian i usprawnień procedur bibliotecznych częściej stanowią przedmiot prekonferencji.

W niniejszym artykule dokonano podsumowania cyklu konferencji pn. Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy, organizowanych na Politechnice Wrocławskiej od 2007 r., pierwotnie przez Bibliotekę Główną i Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej, a następnie przez Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej, w którego skład wchodzi Biblioteka Politechniki Wrocławskiej.

Słowa kluczowe: Biblioteka akademicka. Komunikacja naukowa. Konferencje bibliotekarskie. POL-on. Współpraca bibliotek. Źródła elektroniczne

Wstęp

Komunikacja [...] oprócz funkcji informacyjnej i integrująco-różnicującej pełni [...], dzięki przekształcaniu subiektywnych struktur społecznych w struktury obiektywne, funkcję konstytuującą świat społeczno-kulturowy: wartości, stany rzeczy, wydarzenia i procesy zaczynają istnieć obiektywnie-kulturowo w momencie, w którym stają się przedmiotem komunikacji (Kulczycki, 2012, s. 44).

W 2017 r. mija 10 lat od zorganizowania pierwszej konferencji z cyklu Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy (dalej: WSB). Głównym organizatorem wydarzenia była Biblioteka Główna i Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej, a od ostatniej, jubileuszowej edycji w 2016 r. jest nim Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej, w skład którego – wskutek zmian organizacyjnych w Uczelni – wchodzi Biblioteki Politechniki Wrocławskiej. Konferencja nie powstałaby bez inicjatywy ze strony bibliotekarzy – pracowników ówczesnego Oddziału Gromadzenia Druków Zwartych. „Celem spotkań było wzajemne poznanie się, integracja, konfrontacja doświadczeń i wiedzy na temat funkcjonowania bibliotek za granicami Polski, a także promocja własnych osiągnięć” (Kuziela, 2008, s. 233). Zainteresowanie wydarzeniem skłania do analizy tematyki konferencyjnej na przestrzeni minionej dekady. Można zaryzykować twierdzenie, że kluczem do sukcesu był trafny dobór tematów, odpowiadający aktualnym potrzebom środowiska. Wartość dodaną konferencji stanowi również fakt, że wydarzenie, nie tracąc swojego naukowego charakteru, tworzy otwartą platformę wymiany myśli i doświadczeń płynących z codziennej realizacji misji instytucji bibliotecznych przez pracowników bibliotek. Warto zaznaczyć, że pomysł i organizacja konferencji WSB nie były pierwszym przejawem otwartości pracowników Bibliotek Politechniki Wrocławskiej, chęci dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi ośrodkami. Już bez mała 20 lat temu, u progu XXI w., również z inicjatywy zespołu Oddziału Gromadzenia Druków Zwartych Biblioteki Głównej i Ośrodka Informacji Naukowo-Technicznej PWr zostały zorganizowane dwa ogólnopolskie seminaria: pierwsze w 2000 r., pt. „Gromadzenie zbiorów – sztuka integracji”, oraz kolejne w 2005 r., pt. „Gromadzenie zbiorów – sztuka wyboru” (Dudziak, Ziółek, 2014, s. 14).

Możliwość zapoznania się z najnowszymi rozwiązaniami, ale też – co zawsze stanowiło wartość dodaną WSB – atmosfera dialogu i współpracy, sprzyjająca omawianiu najlepszych praktyk i kreśleniu scenariuszy w trakcie dyskusji (zarówno panelowej, jak i tych kuluarowych), to elementy warte odnotowania w budowaniu ogólnej charakterystyki konferencji.

Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych

Pierwsza z pięciu dotychczas zorganizowanych konferencji tworzących cykl WSB miała charakter międzynarodowy. Wśród zaproszonych

gości dominowali bibliotekarze z wielu polskich bibliotek z całego świata – od Argentyny i USA, po Norwegię, Węgry i Macedonię – stąd w nazwie konferencji określenie „Polonijnych”. Gdy spojrzeć na przekrój wystąpień konferencyjnych pierwszej edycji, większość dotyczyła realiów i zasad funkcjonowania bibliotek poza granicami Polski. Organizatorzy wspominali, że atmosfera spotkania i fraternizacja następująca w trakcie trwania konferencji sprzyjały ukazywaniu na gruncie wrocławskim – tak społecznie świadomym pojęć migracji czy eksterytorialności – działalności polonijnych instytucji bibliotecznych, również poprzez bogaty materiał faktograficzny (Kuziela, 2008; Szarski, 2008). Zaznaczyć należy, że nie były to jeszcze czasy nieograniczonego i dostatecznie szybkiego dostępu do Internetu, dającego możliwość wirtualnego zwiedzania i wykorzystania technik komputerowych do prezentacji w czasie rzeczywistym. Można zatem przyjąć, że to właśnie wystąpienia konferencyjne, wzbogacone o dokumentację fotograficzną, umożliwiały realizację jednego z podstawowych postulatów konferencyjnych, jakim jest możliwość spotkania i bezpośredniej wymiany doświadczeń zawodowych.

Głównym celem konferencji było nawiązanie bliższych kontaktów między bibliotekarzami polskimi i ich kolegami pracującymi w bibliotekach zagranicznych. W wygłaszanych referatach prezentowano poszczególne biblioteki, podkreślając ich specyfikę i znaczenie nie tylko dla środowiska polonijnego. Poruszano też problemy bardziej szczegółowe, dotyczące standardu obsługi użytkowników, szkolenia bibliotecznego studentów, współpracy z wydawcami, warunków pracy i rozwoju bibliotekarzy oraz miejsca biblioteki w strukturze uczelni i w regionie (Szarski, 2008, s. 7).

Tak opisywał pierwsze Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy wieloletni dyrektor Biblioteki Politechniki Wrocławskiej, dr inż. Henryk Szarski. Wśród wystąpień kilkanaście dotyczyło bibliotek polskich poza granicami kraju. W publikacji pokonferencyjnej znalazły się również 3 teksty poświęcone ówczesnym nowatorskim rozwiązaniom w bibliotekarstwie (platformie książek elektronicznych, Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej, a także rozwojowi systemu dokumentowania dorobku naukowego): *Korpo.ibuk.pl – pierwszy polski serwis książek elektronicznych dla bibliotek* Danuty Dudziak i Magdaleny Iwańskiej; *Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa ponad granicami* Reginy Rohleder, Pauliny Figacz i Jolanty Bronowickiej; *Rozwój systemu dokumentowania prac naukowych na Politechnice Wrocławskiej* Anny Komperdy. W kolejnej edycji

WSB referat A. Komperdy stał się przyczynkiem do dyskusji m.in. na temat dokumentowania dorobku naukowego i procesów pochodnych. Natomiast podczas V Wrocławskich Spotkań Bibliotekarzy w 2016 r. urósł do rangi wiodącego tematu konferencji, a sesja pt. *System informacji o szkolnictwie wyższym POL-on a biblioteki*, bazująca w większej mierze na dokumentowaniu dorobku, cieszyła się największym zainteresowaniem uczestników.

II Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy

II edycja konferencji odbyła się w 2009 r. i również miała charakter międzynarodowy. Tematy wystąpień obejmowały m.in. zagadnienia bibliotek w uczelni i regionie; źródeł elektronicznych w bibliotece i na rynku; konkretnych procesów czy praktyk realizowanych w bibliotekach; przyjętych i wdrożonych innowacyjnych rozwiązań. Warto wymienić następujące referaty: *Narzędzia elektroniczne w pracy działu gromadzenia: wybrane raporty systemu ALEPH* Danuty Dudziak oraz *Przykłady pozyskiwania wiedzy o potrzebach literaturowych w bibliotekach akademickich* Ewy Goumissi. Interesujący, głównie ze względu na całościowe omówienie procesu w danej instytucji w perspektywie jej rozwoju, jest referat *Model gromadzenia i udostępniania czasopism w bibliotece akademickiej uczelni technicznej* Łucji Maciejewskiej, Honoraty Niemiec i Agnieszki Wolańskiej. Na uwagę – przede wszystkim ze względu na trafną ocenę rzeczywistości bibliotecznej – zasługuje również referat *Jakość obsługi użytkownika* autorstwa Mai Wojciechowskiej.

Zadziwiające jest, jak często wiele z, wydawałoby się, oczywistych zasad obsługi czytelników jest łamanych w codziennej praktyce bibliotecznej (Wojciechowska, 2010, s. 226).

Wśród karygodnych zachowań autorka wymienia m.in.:

ignorowanie użytkowników; udzielanie nieprawdziwych lub sprzecznych informacji, co najczęściej zdarza się w dużych bibliotekach zatrudniających wielu pracowników; odsyłanie czytelnika do kolejnych działów lub osób w celu rozwiązania problemu, z którym zgłosił się do bibliotekarza (brak przyjęcia odpowiedzialności przez bibliotekarza); brak aktywnego dążenia do rozwiązywania problemów czytelników (Wojciechowska, 2010, s. 225–226).

Badania przeprowadzone w bibliotekach autorka zinterpretowała w odniesieniu do wyników badań przeprowadzonych w instytucjach o charakterze biznesowym.

Wystąpienie Johna Michalskiego *Reorganizacja w Bibliotece Kongresu na przykładzie działu Acquisitions and Bibliographic Access (ABA)* dotyczyło wdrożonych innowacyjnych rozwiązań. Wspomniana w tytule reorganizacja Biblioteki Kongresu objęła m.in. połączenie funkcji gromadzenia i katalogowania, co – przy równoczesnym zwiększeniu wydajności pracy – umożliwiło optymalizację procesów bibliotecznych. Omawianie w trakcie konferencji i opisywanie w publikacjach pokonferencyjnych innowacyjnych rozwiązań wdrażanych w różnych instytucjach bibliotecznych na całym świecie niejednokrotnie miało wpływ na podejmowanie podobnych działań w innych instytucjach. Za równie cenne należy uznać wystąpienia obrazujące wykorzystanie nowoczesnych narzędzi statystycznych w ośrodkach bibliotecznych w Polsce. Zapewne ze względu na organizatorów, z powodzeniem wykorzystujących zintegrowany system ALEPH dostarczany przez firmę ExLibris, liczne są prezentacje i teksty opisujące jego wykorzystanie na Politechnice Wrocławskiej, np.: *Narzędzia elektroniczne w pracy działu gromadzenia: wybrane raporty systemu ALEPH* Danuty Dudziak oraz *Statystyka biblioteczna prowadzona w bibliotekach Politechniki Wrocławskiej na przykładzie Biblioteki Wydziału Informatyki i Zarządzania* Ewy Zysek-Nockowskiej, Teresy Koniaszewskiej i Ireny Rzończy.

III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy

Podczas III Wrocławskich Spotkań Bibliotekarzy, zorganizowanych w 2011 r., nastąpiło odejście od akcentowania tematyki polonijnej, chociaż wśród prelegentów znaleźli się goście dobrze znani z poprzednich edycji – J. Michalski z USA, Małgorzata Maczkowska z Macedonii, Jürgen Warmbrunn z Niemiec. Tematy wystąpień objęły zagadnienia takie jak: dokumentowanie i analiza dorobku naukowego; biblioteka w uczelni i regionie; źródła elektroniczne w bibliotece i na rynku. W kolejnym numerze „Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia”, stanowiącym platformę publikacji na potrzeby konferencji, znalazł się tekst *Aleph w bibliotece Politechniki Wrocławskiej – nowatorskie rozwiązania w zakresie analizy dorobku naukowego*, kompleksowo opisujący dokumentowanie i analizę dorobku na Politechnice Wrocławskiej (Komperda, Urbańczyk, 2011). Interesujące z punktu widzenia tematu

niniejszej publikacji są teksty: *Bibliografia publikacji pracowników jako forma współpracy ze środowiskiem uczelnianym na łamach polskiej literatury bibliologicznej* Doroty Wilk; „*Bibliotekarz uczestniczący*” na przykładzie kierownika biblioteki specjalizującej się w historii Europy Środkowo-Wschodniej J. Warmbrunna czy w końcu tekst dotyczący narzędzia wspierającego proces wymiany i selekcji zasobów: *DMEP po pięciu latach na przykładzie polskich partnerów* J. Michalskiego, Małgorzaty Kuzieli i Izzydora Statkiewicza (Michalski, Kuziela, Statkiewicz, 2011). Na uwagę zasługuje również blok wystąpień i tekstów poświęconych – znów zgodnie z duchem czasów i potrzebą informacyjną, czy, szerzej, dyskusyjną uczestników – źródłom elektronicznym w bibliotece i na rynku. W tej grupie znajdują się m.in. publikacje na temat badań wykorzystania książek elektronicznych (Grześkowiak-Stepowicz, 2011) oraz opisujące wrażenia użytkowników bibliotek – czytelników (Erlandsson, 2011). Ze względu na ciągłość instytucjonalną bibliotek Politechniki Wrocławskiej warto odnotować, że wśród referatów opublikowanych po III edycji WSB znalazł się tekst *Biblioteka na uczelni czy uczelnia w bibliotece? Środowiskowa Biblioteka Nauk Technicznych i Ścisłych na potrzeby Innowacyjnej Gospodarki* autorstwa Krystyny Szyllhabel, zawierający założenia projektu nowej biblioteki Politechniki Wrocławskiej, która dziś wspiera realizację zadań systemu bibliotecznego-informacyjnego uczelni.

IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy

Przedostatnia z dotychczas zorganizowanych edycji konferencji miała miejsce w 2013 r. Prowadzone w jej trakcie debaty, jak i same wystąpienia konferencyjne oscylowały wokół następujących tematów: biblioteka naukowa – wyzwania i pytania; biblioteka naukowa jako aktywny uczestnik projektów badawczych, dydaktycznych, wydawniczych i dokumentacyjnych; dokumentowanie i analiza dorobku naukowego; nowe doświadczenia i umiejętności bibliotekarzy; źródła elektroniczne w bibliotece i na rynku; skuteczne budowanie wizerunku biblioteki; jak cię widzą, tak cię piszą. Pierwszą część pokonferencyjnej publikacji tradycyjnie wypełniły teksty dotyczące bibliotek akademickich jako instytucji współtworzących jakość uczelni. Główny nacisk położono na omawianie możliwości uczestnictwa bibliotek, zwłaszcza bibliotek akademickich, w budowaniu gospodarki opartej na wiedzy. Przedstawiono konkretne przykłady wdrożeń nowoczesnych technologii w bibliotecznej codzienności, m.in. *cloud computing* czy platform wielokanałowego

kontakty z użytkownikami. Za interesujący ze względu na charakterystykę omawianej instytucji można uznać tekst *Czy akademickie wieże z kości słoniowej też mogą mieć swoich fanów? Na drodze do zmodyfikowanej wersji własnej definicji Biblioteki Instytutu Herdera w Marburgu* J. Warmbrunna. Opisywana w nim Biblioteka Instytutu Herdera – instytucja o kluczowym znaczeniu dla badań nad historią i kulturą Europy Środkowo-Wschodniej – podjęła się zadania nieczęsto realizowanego w instytucjach bibliotecznych, a szczególnie w bibliotekach specjalnych. Zbiory tego typu bibliotek częstokroć są na tyle cenne dla dziedzictwa europejskiego, że ich organizatorzy nie obawiają się o ciągłość funkcjonowania instytucji. Instytut, mając na względzie społeczną rolę biblioteki, podjął – jak wynika z tekstu – udaną próbę otwarcia się na szerokie grono odbiorców, m.in. poprzez organizację spotkań/wieczorów autorskich i innych wydarzeń wpływających na wzrost zainteresowania zasobem specjalnym wśród lokalnej społeczności. Należy przyznać, że opisana przez J. Warmbrunna inicjatywa zasługuje na szczególną uwagę.

Cykliczność spotkań i niejednokrotnie podobne grono uczestników sprzyjają odnoszeniu się do problemów i zagadnień przedstawianych w trakcie wcześniejszych edycji. Przykładem może być kwestia utworzenia i funkcjonowania Ośrodka ds. Wydawnictw i Biblioteki Cyfrowej w Politechnice Lubelskiej. W trakcie III WSB szef Ośrodka, Jarosław Gajda, szczegółowo omówił koncepcję i zasady działalności nowego wówczas bytu organizacyjnego (Gajda, 2011, s. 124–134), natomiast na kolejnej konferencji podzielił się z innymi uczestnikami obserwacjami poczynionymi w ciągu 3 lat funkcjonowania placówki. Podczas IV edycji WSB zostały też zaprezentowane takie zagadnienia, jak projekt bazy wiedzy Politechniki Lwowskiej i proces tworzenia repozytorium wiedzy Politechniki Warszawskiej wraz z opisem ścieżki właściwej dla realizacji centralnego systemu ewidencji i archiwizacji dorobku uczelni. Jak wspomniano na początku niniejszego tekstu, zainteresowanie, jakie wzbudziły kwestie analizowane w trakcie I edycji WSB, niejednokrotnie stanowiło impuls dla organizatorów do rozbudowy danego bloku tematycznego. Tak było w przypadku dokumentowania i analizy dorobku naukowego – w trakcie kolejnych konferencji problematyka ta przedstawiana była nie tylko z perspektywy polskich, ale także węgierskich czy norweskich doświadczeń.

W IV edycji WSB, zatytułowanej *Nowe doświadczenia i umiejętności bibliotekarzy*, znalazły się publikacje o wysokim wskaźniku użyteczności praktycznej, m.in.: unikatowy w literaturze przedmiotu tekst poświęcony konsekwencjom wprowadzenia VAT na książki, w tym

możliwościom odliczeń, oraz teksty opisujące doświadczenia bibliotek w kwestii dostosowania się do potrzeb użytkowników, w tym zwiększonych wymagań w zakresie dostępności biblioteki jako trzeciego miejsca według Raya Oldenburga. Niezależnie od misji, jaką – w zależności od charakteru organizatora (uczelnia, gmina etc.) – realizują biblioteki, ich pracownicy powinni być właściwie traktowani. W koncepcji bibliotecznego zarządzania proklienckiego ważni są nie tylko czytelnicy, ale i pracownicy. Odpowiednie warunki pracy i udogodnienia pozwalają im chętniej podejmować nowe wyzwania (Matysiak, 2014, s. 220).

Liczba publikacji i reprezentatywna różnorodność wystąpień w poszczególnych grupach tematycznych, znajdująca obraz w tomie będącym pokłosem IV edycji WSB, stanowi dowód popularności imprezy. W tomie tym znajdują się teksty dotyczące m.in.: źródeł elektronicznych w bibliotece i na rynku; działań mających na celu skuteczne budowanie wizerunku biblioteki; wykorzystania ochrony własności intelektualnej w budowaniu identyfikacji wizualnej instytucji na przykładzie ochrony logo (Leśniewski, 2014); tego, czy i w jaki sposób biblioteki zabiegają o swój publiczny wizerunek (Sójkowska, Barańska-Malinowska, 2014). Rola bibliotek i możliwość ich wykorzystania w budowaniu wizerunku oraz marketingu uczelni to obszary tematyczne, które w trakcie przedostatniej z dotychczasowych edycji WSB zyskały na znaczeniu. Biblioteka naukowa została wówczas zbadana i opisana jako aktywny uczestnik projektów dydaktycznych, badawczych, wydawniczych i dokumentacyjnych.

V Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy

V edycja WSB odbyła się w nowoczesnym gmachu Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej. Formuła wydarzenia została zmodyfikowana poprzez zorganizowanie prekonferencji adresowanej do szerokiego grona bibliotekarzy polskich i zagranicznych, ale także do pracowników uczelni, wydawców, agregatorów baz danych i użytkowników bibliotek. Omawiane zagadnienia zostały ujęte w następujących grupach tematycznych: biblioteka w uczelni i regionie; system informacji o szkolnictwie wyższym POL-on a biblioteki; zasoby elektroniczne bibliotek. Podczas tej edycji dominowała tematyka dokumentacyjno-sprawozdawcza (PBN POL-on, perspektywa ocen jednostki z wykorzystaniem sprawozdawczości realizowanej w wielu uczelniach w całości poprzez biblioteki lub z ich aktywnym udziałem) oraz kwestie pozyskiwania środków pozabudżetowych na działalność

i rozwój instytucji bibliotecznych. W trakcie konferencji – co stanowi jeden z dowodów na skuteczność funkcjonowania WSB jako platformy komunikacji – powstała idea powołania ogólnopolskiego zespołu ds. współpracy z operatorem PBN POL-on. Koncepcja ta została zrealizowana, a w efekcie prac opublikowano *Raport z badań użytkowników Modułu Sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej* (Rozkosz, 2016).

Rok 2016 był dla Wrocławia rokiem szczególnym w obszarze książki i kultury w ogóle. Miasto zostało Światową Stolicą Książki UNESCO oraz Europejską Stolicą Kultury. Paulina Maloy w wystąpieniu inauguracyjnym ubiegłoroczne WSB zaprezentowała działania realizowane we Wrocławiu w związku z wymienionymi okolicznościami. Warto zaznaczyć, że na sukces ostatniej edycji WSB złożył się – prócz wypracowanej przez dekadę jakości – również czynnik o charakterze quasi-ocennym. Otóż na wniosek organizatorów wydarzenie zostało objęte patronatem Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Wzbogacenie ostatniej edycji o prekonferencję zatytułowaną *WSB – Technologie* stanowiło eksperyment, który być może znajdzie kontynuację w następnych edycjach konferencji. Prekonferencję wypełniły prezentacje dostawców produktów i usług dla bibliotek oraz całego środowiska akademickiego, a także dyskusja panelowa *Biblioteka nowych technologii – oczekiwania vs. rzeczywistość*. Przyjęcie modelu organizacji całego dnia konferencji na rzecz przedstawiania przez dostawców usług systemowych i produktów wspierających rozwój procesów bibliotecznych w formie pełnych wystąpień oraz dyskusja na temat przedstawionych rozwiązań z udziałem profesjonalistów mogą stanowić alternatywę dla typowego modelu konferencyjnego. Jako typowy na potrzeby niniejszej publikacji rozumie się model, w którym sponsor branżowy pozostawia się do dyspozycji stoiska oraz możliwość krótkiego (nie dłuższego niż dwudziestominutowe) wystąpienia promocyjnego w trakcie sesji konferencyjnych. Można zaryzykować stwierdzenie, że wydarzenia, takie jak prekonferencja *WSB – Technologie*, umożliwiają realizację modelu konferencji hybrydowej, łączącej w sobie cechy konferencji naukowej i spotkań praktyków nastawionych na pozyskanie dla swoich instytucji możliwie najnowszych, innowacyjnych rozwiązań technicznych. Ograniczenia finansowe organizatorów bibliotek akademickich, przy jednoczesnym braku pewności w kwestii ciągłości i sposobu finansowania w latach następnych – wobec proponowanej w krótkiej perspektywie kolejnej zmiany prawa o szkolnictwie wyższym – powodują kurczenie się rynku dostawców produktów i usług. Jeśli nawet sytuacja finansowa niektórych bibliotek naukowych pozwala

na podtrzymanie tempa rozwoju, co można było zaobserwować w okresie realizacji inwestycji ze środków Unii Europejskiej, trudno szukać wśród polskich bibliotek takich, które decydują się na wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań, np. systemów bibliotecznych nowej generacji. Co więcej, inwestycje wdrożone ze środków unijnych stanowią dopiero punkt wyjścia, przestrzeń do realizacji procesów bibliotecznych w nowych budynkach. Niewspółmierność środków przeznaczonych na realizację inwestycji, budowę nowych bibliotek w stosunku do budżetów rocznych tych instytucji nierzadko każe stawiać pytania o przyszłość powstałych placówek i utrzymanie ich charakteru czy funkcjonalności w perspektywie następnych kilkunastu lat. Wobec powyższego poświęcanie całego dnia na dyskusje bibliotekarzy z przedstawicielami firm oferujących rozwiązania techniczne wspierające lub umożliwiające realizację usług bibliotecznych na poziomie światowym przy długoterminowej optymalizacji kosztów – to, jak się wydaje, wychodzenie naprzeciw rzeczywistym potrzebom instytucji.

Zakończenie

Należy zaznaczyć, że wszystkie dotychczasowe edycje Wrocławskich Spotkań Bibliotekarzy zaowocowały wydaniem materiałów konferencyjnych w postaci tomów z serii „Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia”, opublikowanych przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Wrocławskiej. Są one dostępne w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej (z wyjątkiem ubiegłorocznej edycji WSB). W celu zwiększenia atrakcyjności wydarzenia pod względem naukowym organizatorzy V edycji zapewnili opublikowanie wybranych przez Radę Programową tekstów w punktowanym recenzowanym czasopiśmie „Studia o Książce i Informacji”. Pozostałe publikacje znalazły się w kolejnym tomie serii „Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia”. Naukowy charakter cyklu zapewnia współpraca z ośrodkami kształcenia kadry bibliotekarskiej, m.in. z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, stanowiąc wartość dodaną przedsięwzięcia, z sukcesem realizowanego od ponad dekady na Politechnice Wrocławskiej.

Dokonana analiza programów i wybranych artykułów, stanowiących pisemną wersję wystąpień konferencyjnych czy bazujących na tych wystąpieniach, pozwala – w ocenie autora – stwierdzić zależność między tematyką konferencji a popularnością wydarzenia w środowisku bibliotekarskim. Można również stwierdzić, że wraz ze spadkiem popularności konferencji w środowisku bibliotekarzy polonijnych zauważalny

jest wzrost zainteresowania wydarzeniem w środowisku krajowym. Być może to skutek zmiany pokoleniowej wśród bibliotekarzy pochodzenia polskiego pracujących za granicą, być może zaś efekt zmieniającej się tematyki konferencyjnej, która – szczególnie w ostatniej edycji – w większym stopniu dotyczyła problemów krajowego bibliotekarstwa (POL-on, fundusze etc.). Wszystkie dotychczasowe edycje WSB potwierdzają sensowność i potrzebę kontynuacji cyklu w latach następnych.

Literatura

- Dudziak, U., Ziółek, M. (2014). Wstęp. W: D. Dudziak, M. Ziółek (red.), *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 13–14). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/27267> (5.06.2017).
- Erlandsson, A. (2011). Czytelnik zagubiony w e-dżungli – z doświadczeń szwedzkiego użytkownika e-biblioteki. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 245–250). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731> (5.06.2017).
- Gajda, J. (2011). Wydawnictwo w bibliotece – biblioteka cyfrowa w wydawnictwie? Ośrodek do spraw wydawnictw i biblioteki cyfrowej Politechniki Lubelskiej. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 127–135). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731> (5.06.2017).
- Grześkowiak-Stepowicz, J. (2011). Badanie wykorzystania e-booków na brytyjskich uczelniach – wnioski końcowe projektu realizowanego przez JISC Collections. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 225–244). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731> (5.06.2017).
- Komperda, A., Urbańczyk, B. (2011). Aleph w bibliotece Politechniki Wrocławskiej – nowatorskie rozwiązania w zakresie analizy dorobku naukowego. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *III Wrocławskie spotkania bibliotekarzy* (s. 81–94). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731> (5.06.2017).
- Kulczycki, E. (2012). *Teoretyzowanie komunikacji*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii UAM.
- Kuziela, M. (2008). Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych jako forum bezpośredniej wymiany informacji. W: H. Szarski, M. Kuziela (red.), *Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych*, (s. 231–242). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/2172> (5.06.2017).
- Kuziela, M., Bejnar, Ł. (2013). IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy: Wrocław – PW, 19–21 VI 2013 r. *Forum Bibliotek Medycznych* (6/2),

- 550–560. Pobrane z: [http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_\(12\)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_\(12\)-s550-560/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_\(12\)-s550-560.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_(12)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_(12)-s550-560/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n2_(12)-s550-560.pdf) (5.06.2017).
- Leśniewski, J. (2014). Znak towarowy jako narzędzie tworzenia wizerunku wybranych wydawnictw i bibliotek. W: D. Dudziak, M. Ziółek (red.), *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 327–337). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/27267> (5.06.2017).
- Matysiak, D. (2014). Biblioteka Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. W: D. Dudziak, M. Ziółek (red.), *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 209–221). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/27267> (5.06.2017).
- Michalski, J., Kuziela, M., Statkiewicz, I. (2011). DMEP po pięciu latach na przykładzie polskich partnerów. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy*. (s. 261–271). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731> (5.06.2017).
- Piotrowska, E. (2016). V Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy, Wrocław, 15–16 września 2016. *BiE, Elektroniczne czasopismo Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*, (10), 1–4. Pobrane z: <http://www.bg.up.krakow.pl/newbie/index.php/bie/article/viewFile/166/166> (5.06.2017).
- Rola bibliotek uczelnianych – V Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy. Pobrane z: <http://bgpw.blog.pl/2016/10/03/rola-bibliotek-uczelnianych-v-wroclawskie-spotkania-bibliotekarzy/> (30.04.2017).
- Rozkosz, E.A. (2016). Raport z badań użytkowników Modułu Sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej. Pobrane z: https://figshare.com/articles/Raport_z_bada_u_ytkownik_w_Modu_u_Sprawozdawczego_Polskiej_Bibliografii_Naukowej/4233851/1 (30.04.2017).
- Sójkowska, I., Barańska-Malinowska, B. (2014). Kreowanie wizerunku biblioteki w środowisku akademickim. Zanim pójdziemy dalej... W: D. Dudziak, M. Ziółek (red.), *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* (s. 339–355). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/27267> (5.06.2017).
- Szarski, H. (2008). Wstęp. W: H. Szarski, M. Kuziela (red.), *Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych* (s. 7–8). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/2172> (5.06.2017).
- Szewczyk-Kłós, D., Wierzbicka, D. (2009). Pierwsza polska platforma książek elektronicznych w wersji dla bibliotek: opis i ocena po roku funkcjonowania. W: *II Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych*. Pobrane z: <http://www.ebib.pl/publikacje/matkonf/mat20/szewczyk.php> (5.06.2017).
- Wojciechowska, M. (2010). Jakość obsługi użytkownika biblioteki jako element koncepcji marketingowej. W: H. Szarski, D. Dudziak (red.), *II Wrocławskie*

Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych (s. 221–234). Pobrane z: <http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/doccontent?id=4051&from=FBC> (5.06.2017).

Jędrzej Leśniewski

The Centre of Scientific and Technical Knowledge and Information
Wrocław University of Science and Technology
e-mail: jedrzej.lesniewski@pwr.edu.pl

**The Wrocław Meetings of Librarians
as a form of community communication**

Abstract: Conferences of librarians held in Poland constitute a platform for the exchange of experiences associated with the realization of the fundamental task of library-based institutions and they also furnish opportunities for the exchange of observations about the influence of the changing legal and technological reality upon libraries. The theme of the conference, which each time takes into account a wide range of library-based activities, frequently reflects the current legislative changes or the new technical solutions which are implemented. More frequently, innovative solutions which may be implemented, the suggestions of changes and improvement of library-based procedures constitute the subject of pre-conferences. The text recapitulates the series of conferences known as the Wrocław Meetings of Librarians, organised at the Wrocław University of Science and Technology since 2007, initially by the Main Library and the Centre of Scientific and Technical Information, and then by the Centre of Scientific and Technical Knowledge and Information, of which the Libraries of the Wrocław University of Science and Technology constitute an integral part.

Keywords: Academic library. Collaboration between libraries. Conferences of librarians. Electronic sources. POL-on. Scholarly communication